

Valentziarrek TV3 ikusi nahi dute

2007ra arte, Valentzian, moldatu dira Kataluniako TV3 katalanezko telebista publikoa ikusteko. Aldiz, azken bi urtean errepikagailuak ixteari ekin dio Gobernuak. PPren Gobernuaren borondate eza ikusita katalanezko telebistarentzako lege babes bila hasi dira.

ONINTZA IRURETA

ACPV



Acció Cultural del País Valencià antolatutako manifestazio honetan, katalanez emititzen duten lau kateak (TV3, Canal 33, 3/24 eta 300) Valentzian ikusteko eskubidea aldarrikatu zuten. Valentziako Gobernuak hala nahi izanez gero, sistema digitalean lau kateak sartzeko tokia du.

DUELA GUTXI IZAN DA Euskal Herrian Acció Cultural del País Valencià elkarteko arduradun nagusi Toni Gisbert. Eusko Ikaskuntza, Euskaltzaindia eta Kontseiluarekin batera *Mugarik Gabeko Telebista* kanpaina aurkeztu dute. 500.000 sinadura bildu nahi dituzte, udaberrian Madrilgo Kongresura eramateko. Helburua oso sinplea da: katalanez, euskaraz eta galizieraz dauden irrati eta telebista publikoak hizkuntza horiek mintzatzen diren lurraldeetan ikus ahal izatea lege bermez. Hau da, valentziarrek inolako oztoporik gabe Katalunia-

ko TV3 ikus dezatela, nafarrek ETB eta Leongo El Bierzon Galiziako TVGA.

Toni Gisbertek azaldu dizkigu Herrialde Valentziarrean TV3 katea ikusteko urtetan izan dituzten gorabeherak. Hasteko, hizkuntza jakin bateko telebistak hizkuntza hori hitz egiten deneko lurraldean emititzeko eskubidea linbo legalean egon da, arautu gabe, alegia. 25 urte badi-ra Herrialde Valentziarrean errepikagailuak jartzen hasi zirela TV3 ikusi ahal izateko. 150.000 herritarrek jarri zuten dirua azpiegiturak bermatzeko. Valentziako Gober-

nuak bakean utzi du telebista ikusteko errepikagailu sarea 2007. urtera arte. Harrezkero administrazio espedienteak egiten ari da PPren Gobernuak. Hiru errepikagailu itxiaziti ditu Gobernuak eta sarea abian jarri zuen elkarrean, Acció Culturalek, 700.000 euroko isunari egin behar dio aurre.

Multiplexean badago tokia

Bi urteko borrokan kontuan hartu dute Acció Culturalekoek Lurreko Telebista Digitala datorrela eta katalanezko telebistak eremu horretan izan behar duela tokia. Gobernuak

ETB Nafarroan

Nafarroan itzalaldi analogikoa egin da eta kate guztiak Lurreko Telebista Digitalaren bidez jasotzen dituzte, ETB1 eta ETB2 izan ezik (ETB3 ez da ikusten). Araba, Bizkaia eta Gipuzkoan ETBren bi kateak seinale analogikoz jaso daitezke oraindik, itzalaldi analogikoa egin gabe dagoelako. Apirilaren 3an ordea, Euskal Autonomia Erki-degoan ere seinale digitala baino ez da geratuko, eta beraz, ETB1 eta ETB2 ez dituzte ikusiko Nafarroan. Ikusteko dago Nafarroako Gobernu eta Eusko Jaurlaritza adostasunera iritsiko diren azpiegiturretan inbertitzeko. Joan den astean egin zuten bilera. Nafarroako Gobernuak esan du ez duela bere gain hartuko inbertsiorik. Eusko Jaurlaritza berriz, prest agertu da inbertsioaren erdia bere gain hartzeko. Kalkulatu dute azpiegiturek, hau da, bigarren multiple-

xa jartzeak zenbateko kostua izango duen: 1,5 milioi euro multiplexa jartzea eta urtean 993.000 euro seinalea zabaltzeko eta tresneria mantendu eta energiaz hornitzeko. Joan den asteko berria da Espainiako Industria Ministerioak Nafarroako Gobernuak eskatutako bigarren multiplexari baiezkua eman diola (lau katerentzako tokia legoke, beste kontu bat da Gobernuak zein lau aukeratuko litzukeen).

Orain arte Nafarroako espektro irrati-elektrikoari multiplex bat zegokion eta horri esker lau kate ikus daitezke. Lehenetasuna Nafarroako kateek dute eta hala, Nafarroako lau katerekin beteta dago multiplex hori. ETB ikus ahal izateko bigarren multiplexa behar zen. Multiplexa lortuta, hurrengo pausoa Nafarroako Gobernu eta Eusko Jaurlaritza azpiegitura berria ordaintzeko akordiora iristea da.

adierazi du oztopo teknikoak daukela sistema digitalean telebista gehiago sartzeko eta hirugarren multiplexaren beharra aipatu du. Bi multiplex dituzte Herrialde Valentziarrean. Lehenengoaren bidez bost telebista kate ikus ditzakete eta ondoko hauek dauzkate: Canal 9 eta Punt 2 (autonomikoak) eta Popular TV eta Libertad Digital (pribatuak). Bosgarren bat, TVV 24 horas kate publikoa, probatan ari da. Bigarren multiplexa hutsa dago eta ez dirudi betetzeko intentzio handirik dagoenik. Gobernuak, nahi izanez gero, katalanez emititzen duten kate guztiak onar ditzake multiplex horretan. Kontua borondate politikoa da, ez zailtasun teknikoa.

Egoera horren aurrean zer egin? Acció Culturelek bi ekinbide jarri ditu abian. Batetik, herritarren presioaren bidez katalanezko kateak

ikusteko aukerak areagotzea. Dena dela, Toni Gisberten ustez, ez litzateke irtenbide egokiena Gruiere gaztarena gertatuko bailitzateke, toki batzuetan lortuko lukete telebista ikustea, beste batzuetan ez... Bestetik, lege babesa lortu nahi dute. Berez, eskaera horrek badu oinarri juridikoa, Erregio edo Gutxiengoen Hizkuntzen Europako Gutunak eskaintzen baitu. Honela dio 11.2. artikuluan: "Alde guztiek irrati zein telebista emisioak zuzenean jasotzeko eskubidea bermatzeko konpromisoa hartzen dute, bizilagun diren herrialdeetan erregio edo hizkuntza gutxiagotu berbera edo antzekoa erabiltzen badute, eta ez dute oztopatuko ondoko herrialdeetako telebista edota irrati emankizunak hizkuntza horretan ematea (...)". Espainiako Gobernuak 1992an sinatu

zuen Gutuna eta Parlamentuak berretsi 2000. urtean. Onarpena badu, zein da arazoa? Europako Gutuna ezartzea.

Hori lortu dadin, lege proiektua idatzia dute eta ekimen legegile herritarra abian jarria. Horrek esan nahi du 500.000 sinadura bildu behar dituztela. 300.000 sinadura bilduak dituzte eta hemendik eta martxoaren 24ra bitartean horretan arituko dira. Sinadura bilketarako kanpaina indartsuena katalan hiztunen lurraldeetan egin dute. Herritarren babesa handia izan da. Herrialde Valentziarrean esate baterako, sindikatu eta alderdi politiko guztiek, PPk salbu, babestu dute kanpaina. Hainbat udaletan aho batez onartu da kanpainaren alde egitea, PP barne.

Pujol, Maragall, Laporta...

Ea 500.000 sinadurak lortzeko moduan izango diren galdetu diogu Gisberti. Esan digu uste duela baietz, baina lortzen ez bada ere ahalegina alferrikakoa ez dela izan garbi dute. Milaka eta milaka herritarrek hartu dute parte kanpainan, sindikatu, alderdi politiko eta erakunde publikoen babesa lortu dute. Esate baterako, ekimen legegile herritarren batzorde bultzatzailean izen esanguratsuak daude, hala nola, Felix Pons (Espainiako Parlamentuko presidente ohia), Pasqual Maragall eta Jordi Pujol (Kataluniako Generalitateko presidente ohiak) eta Joan Laporta (Futbol Club Barcelonako presidentea).

Gisbertek argi du, "inoiz ez daki zu PPko Gobernuak zer egingo duen. Alabaina, urduri dago Gürtel kasua dela-eta, Valentziako Cabañal auzoko kontuak direla... Uste dut ez zaiola komeni su gehiago piztea, itzaltzea bai, baina nork daki zer egingo duten...". ■

Babeslea: Hondarribiko Udala

